

ESF projekt UP.03.3.1.04.0020

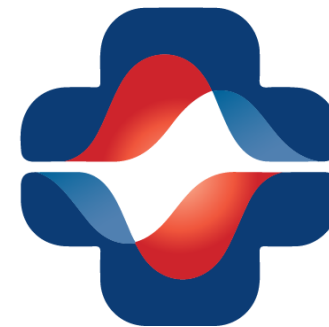
REGIONALNI CENTAR KOMPETENTNOSTI MLINARSKA

Tečaj palijativne skrbi za učenike

Terminologija u palijativnoj skrbi

Elvira Tahiri

Škola za medicinske sestre Mlinarska

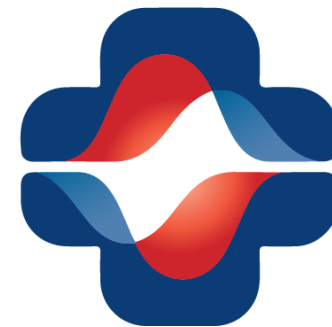
Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

Ishodi učenja programa

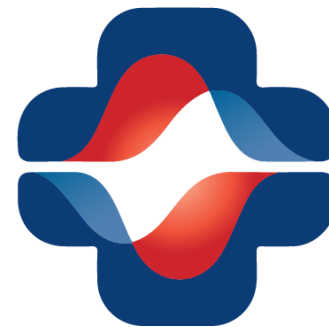
- Po završetku programa sudionici moći će:
- Objasniti pojam neizlječiva bolest, bol, patnja, palijativna skrb, hospicij

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Sadržaj programa

- 1. Terminologija u palijativnoj skrbi
- 2. Povijesni razvoj palijativne skrbi
- 3. Psihosocijalni aspekti palijativne skrbi
- 4. Etički aspekti palijativne skrbi
- 5. Komunikacijske vještine u palijativnoj skrbi
- 6. Zdravstvena njega u palijativnoj skrbi

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Uvod

- palijativna skrb sastavni dio je brige o pacijentima te se smatra da pacijentima u bilo kojoj fazi bolesti treba pružiti kvalitetnu zdravstvenu skrb
- kvalitetnu palijativnu skrb pruža stručni tim specijalista koji međusobno surađuju, a to su: specijalist obiteljske medicine, internist, onkolog, neurolog, psihijatar, psiholog, duhovnik, medicinska sestra koji posjeduju znanja o palijativnoj skrbi
- u palijativnu skrb je uključena i psihološka pomoć pacijentima, a s ciljem boljeg suočavanja s bolešću te podizanjem kvalitete života pacijenata i njihovih obitelji
- temelj palijativne skrbi je holistički pristup pacijentu

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

1. TERMINOLOGIJA PALIJATIVNE SKRBI

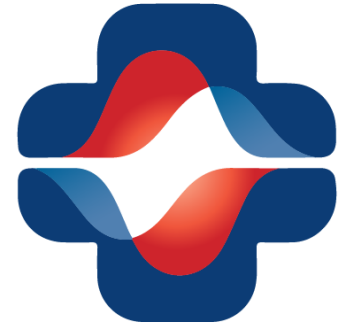

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

1.1. Osnovni
pojmovi u
palijativnoj skrbi

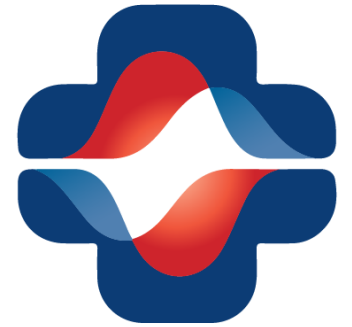
1.2. Osnovni
principi u
palijativnoj skrbi

DEFINICIJA PALIJATIVNE SKRBI

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

„Palijativna skrb je aktivna, ukupna skrb o bolesniku čija bolest ne reagira na postupke liječenja. Najvažnije je suzbijanje boli, ili drugih simptoma te socijalnih, psiholoških i duhovnih problema. Palijativna skrb je interdisciplinarna u svom pristupu, te svojim djelokrugom obuhvaća bolesnika, obitelj i zajednicu. U nekom smislu, palijativna skrb nudi najosnovniji koncept zaštite – zbrinjavanje bolesnikovih potreba gdje god da se o njemu skrbi, bilo kod kuće ili u bolnici. Palijativna skrb afirmira život, a smrt smatra normalnim procesom; ona smrt ne ubrzava niti je odgađa. Ona nastoji očuvati najbolju moguću kvalitetu života sve do smrti“.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

OSNOVNI POJMOVI

Bolesnik sa potrebama za palijativnom skrbi – svaka osoba s aktivnom progresivnom bolešću - prognoza izlječenja ograničena ili ishod smrt

Hospicij - moderna zdravstvena ustanova s nizom sustava pružanja pomoći bolesnicima u terminalnoj fazi bolesti

Multidisciplinarni pristup - vrsta zbrinjavanja kod koje se iz više specijalnosti promatraju znakovi i simptomi i zajedno se liječe

Holistički ili cjeloviti pristup – pristup temeljen na načelu sveobuhvatnosti i podrazumijeva promatranje tjelesnog, duševnog i socijalnog aspekta zdravlja

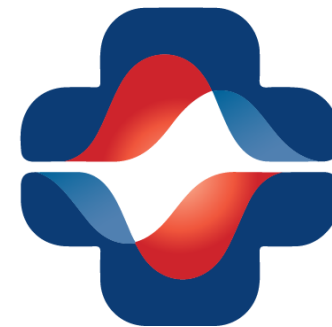
Potporna skrb - pojam usko vezan uz palijativnu skrb, veže se za skrb o samo jednom dijelu tijela dok je palijativna skrb vodi brigu o osobi u cjelosti

Terminalna skrb - skrb za pacijenta gdje je bolest uznapredovala te je s tim činom znatno ograničen vijek života pacijenta

PALIJATIVNI BOLESNIK

- svaki palijativni bolesnik proživljava: **1. neugodne simptome**
2. bol i patnju
3. smrt i umiranje

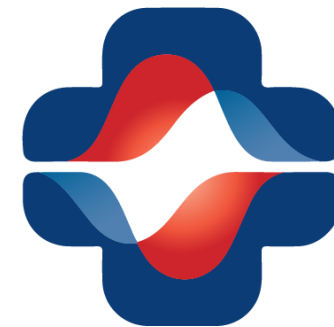
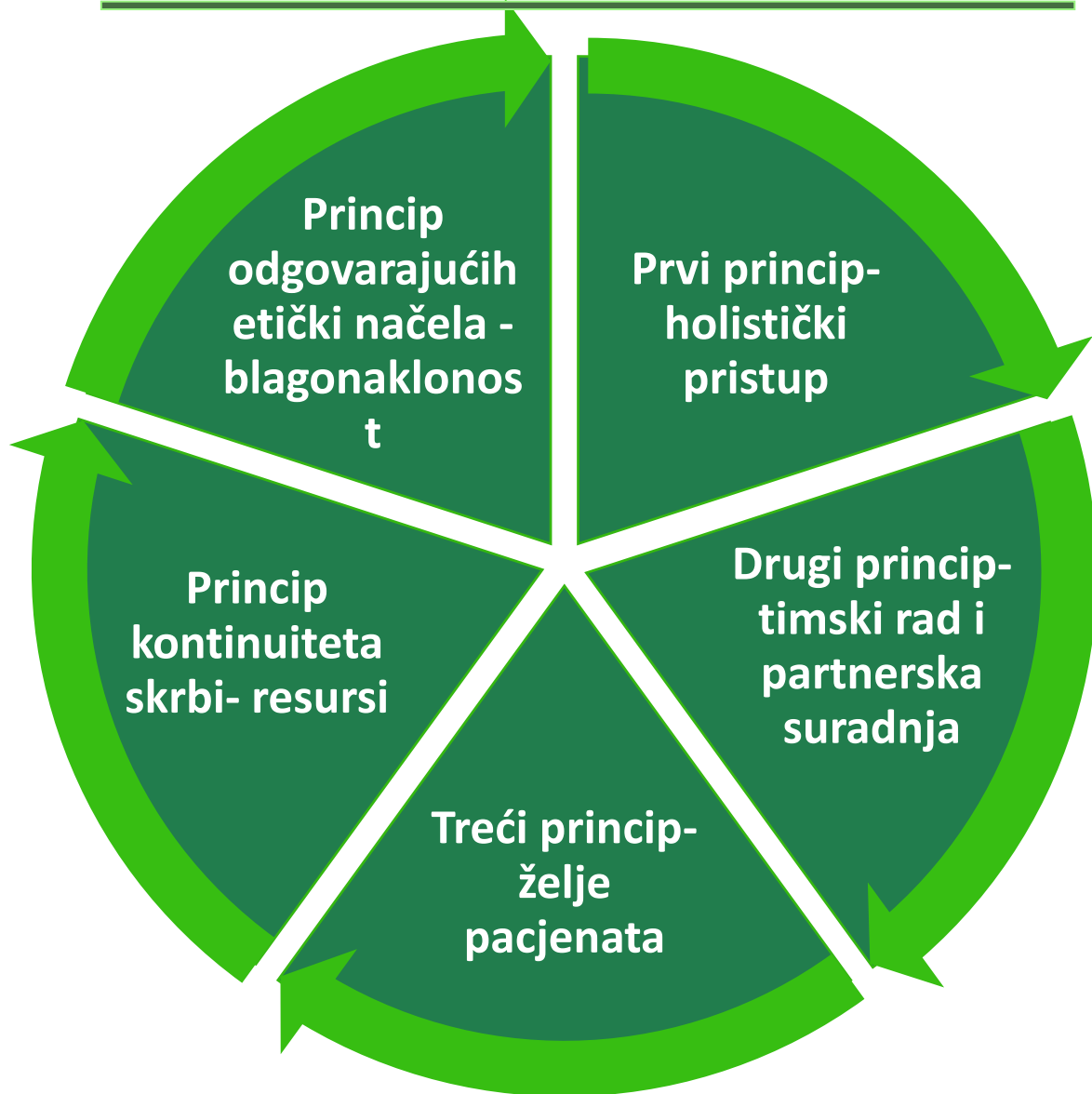
Palijativnim pacijentima nužno je pružiti podršku i omogućiti im da imaju dostojanstven život sa što manje neugodnih simptoma, boli i patnje.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

PRINCIPI I NAČINI RADA

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

NAČELA RADA U PALIJATIVNOJ SKRBI

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Dobročudnost

Neškodljivost

Ne treba
bolesnicim
a davati
lažnu nadu

Odnos se
gradi na
iskrenosti,
povjerenju
,pravednosti i
jednakosti

Kontinuiranost i
sveobuhvatnost

Autonomnost
- sposobnost
bolesnika da
samostalno
donosi odluke
i ono se mora
poštivati kod
zbrinjavanja

Bolesnik i
njegova obitelj
moraju dobiti
odgovarajuće
podatke o
tijeku bolesti,
postupcima i
procesu
zdravstvene
njege te
informiranu
pismenu
suglasnost

RAZINE PALIJATIVNE SKRBI

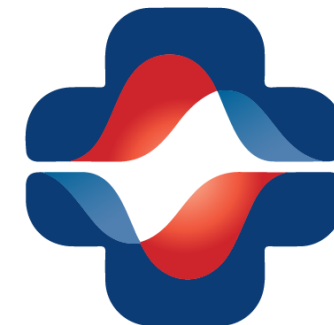
Prva razina- farmakološke
i nefarmakološke mjere

Druga razina- stručnjaci za
palijativnu skrb

Treća razina- službe za
palijativnu skrb

Centri izvrsnosti

Hospiciji

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

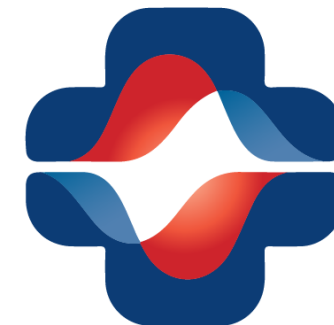
PALIJATIVNA SKRB U EUROPI

- Centar za koordinaciju palijativne skrbi
- Mobilni palijativni tim
- Ustanova za palijativnu skrb
- Odjel palijativne skrbi
- Dnevna bolnica za palijativnu skrb
- Ambulanta za palijativnu skrb
- Bolnički tim za palijativnu skrb
- Kućna palijativna njega
- Ambulante za bol
- Hospiciji
- Volonteri i organizacije civilnog društva

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

PALIJATIVA U HRVATSKOJ

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

1.12.1999. dr.
A.Jušić i vms.
S.Lovrić- prva
hospicijska kućna
posjeta, Zagreb

2002.,Zagreb-
otvoren Regionalni
hospicijski centar

Otočac, Našice,
Makarska, Labin-
domovi zdravlja sa
palijativnom skrbi

Zabok, Sisak,
Virovitica, Čakovec,
Pula, Dubrovnik -
opće županijske
bolnice sa
palijativnom skrbi

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

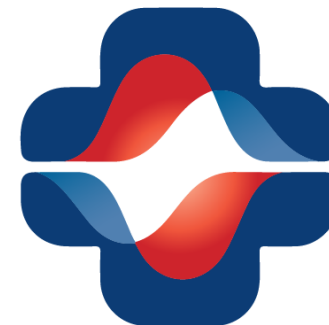
ZAKONSKI OKVIRI PALIJATIVNE SKRBI

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

- pravo svakoga ljudskoga bića da se bez boli i uz što manju duševnu patnju suočava s uznapređovalom ili bolesti u terminalnom stadiju jedan je od temeljnih načela i principa rada u palijativnoj skrbi u procesu tretmana boli
- bolesnici i djelatnici zdravstvene skrbi – obavezno primjenjivanje načela medicinske etike koja se zalažu za maksimalnu diskreciju oko bolesnikovih podataka sa zdravstvenim timom, očuvanje integriteta dostojanstva i autonomije, empatija i suosjećanje
- obavezno je imati medicinsku i sestrinsku dokumentaciju koja u tom slučaju služi kao pravni dokaz- **mora biti vjerodostojna**

ZAKLJUČAK

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska

Palijativna skrb teži
tome da se održi
kvaliteta života sve
do smrti čovjeka

Kako bi svako dostojno
okončao svoj život
potrebno je toj se
osobi posvetiti -
holističkim pristupom

Uz timsku suradnju i
sa što boljim
resursima

s blagonaklonošću

s udovoljavanjem
njezinih želja

LITERATURA

1. Belev B., Palijativna medicina: temeljna načela i organizacija, klinički pristup terminalnom bolesniku, medicinska etika. Rijeka: Sveučilište u Rijeci; 2013.
2. Braš M., Osnovni pojmovi o palijativnoj medicini i palijativnoj skrbi. (2016.) Dostupno na: <http://www.kardio.hr/wp-content/uploads/2016/12/69-76.pdf> (pristupljeno 16. listopada 2021. godine)
3. Braš M., Principi palijativne medicine. (2011.) Dostupno na: <http://neurologiacroatica.com/hr/pdf/03-04-1.pdf> (pristupljeno 16. listopada 2021. godine)
4. Brkljačić, M: Medicinska etika u palijativnoj skrbi, Zagreb, 2018.
5. Đorđević V., Braš M., Brajković L. Osnove palijativne medicine Ars medica prema kulturi zdravlja i čovječnosti. Zagreb: Medicinska naklada; 2013.
6. Đorđević V., Braš M., Brajković L. Palijativna skrb – brinimo zajedno. Zagreb: Medicinska naklada; 2014.
7. Hrvatska udruga prijatelja hospicija. Dostupno na: <https://www.hospicij-hrvatska.hr/> (pristupljeno 17. listopada 2021. godine)
8. Ljubičić M. Palijativna zdravstvena njega. Zagreb: Naklada slap; 2020.
9. Ministarstvo Zdravstva; Nacionalni program palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj, Zagreb, 2017.
10. Braš, M.; Đorđević, V.; Kandić-Splavski, B.; Vučevac, V: Palijativna medicina i palijativna skrb, Zagreb, 2016.

Regionalni centar
kompetentnosti
Mlinarska